

Motion till riksdagen 2011/12:So575

av **Fredrick Federley (C)**

Relationsneutral lagstiftning när det gäller assisterad befruktning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genom en översyn av och ändringar i *lagen (2006:351) om genetisk integritet och föräldrabalken (1949:381)* anpassa familjepolitiken efter den mångfald av familjebildningar som finns i Sverige i dag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en relationsneutral lagstiftning när det gäller assisterad befruktning.

Motivering

Den svenska lagstiftningen på det familjepolitiska området bygger fortfarande i mycket hög utsträckning på en bild av att alla människor vill bilda familj på samma sätt. De berörda lagarna är uppbyggda runt den heterosexuella kärnfamiljen, och har endast anpassats lite grann utan att någon mer genomgripande översyn har genomförts.

Detta märks bland annat genom ologiska formuleringar i lagstiftningen som att ensamstående personer har möjlighet att prövas som adoptivföräldrar, medan ensamstående kvinnor, enligt lagen om genetisk integritet, inte har rätt till assisterad befruktning inom ramen för den svenska sjukvården.

En annan märklighet i samma lag är att det endast är personer som har en kärleksrelation med varandra som kan komma ifråga för sådana behandlingar. Två vänner, en man och en kvinna, som vill vara föräldrar tillsammans kan alltså inte få hjälp i den svenska sjukvården, om egna försök hemma att åstadkomma en graviditet inte lyckas.

Det rimliga är att svensk lag inte reglerar vilka relationer en vuxen människa ska ha för att kunna komma ifråga för vård. Den bör vara relationsneutral.

Fel! Okänt namn på

Denna möjlighet att få hjälp med att skaffa barn ska vara öppen för alla, oavsett relationsstatus.

Det är inte heller med gällande lagstiftning möjligt att göra juridiskt hållbara överenskommelser om värdmödraskap. Det är inte förbjudet för en kvinna att bli gravid och föda ett barn med avsikten att sedan själv inte vara förälder, men det är inte idag möjligt att teckna avtal för att säkerställa att sådana överenskommelser gäller. Det är inte heller möjligt att få hjälp inom ramen för den svenska sjukvården så att till exempel en man och en kvinna som har egna könsceller, men där kvinnan saknar livmoder, kan få ett barn som genetiskt är deras eget, med hjälp av en värdmamma. Också här krävs en genomgripande översyn för att säkerställa tryggheten för kvinnor som önskar vara värdmammor och möjliggöra för människor som önskar få sådan hjälp som är möjlig att ge rent medicinskt att också få den utan att hindras av politiska regleringar.

Slutligen förtjänar också begränsningen i lagtexten gällande antalet vårdnadshavare att nämnas. I Sverige finns i dag många barn som i praktiken har fler än två föräldrar. Det är centralt, inte minst ur ett barnperspektiv, att dessa barn också rent juridiskt får rätten till alla sina föräldrar.

Stockholm den 5 oktober 2011

Fredrick Federley (C)